

Samhällsbyggnad Sydvärke
Maria Gren
Plan- och byggchef
Dnr: 25KS117
Datum: 2026-01-09

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.Li@regeringskansliet.se
Ange: Ju2025/01509 och remissinstansens
namn i ämnesraden på e-postmeddelandet

Remissvar SOU 2025:80 Koordinatbestämda fastighetsgränser Ju2025/01509

Sammanfattning

Att ta fram lagförslag och göra det möjligt att låta koordinatsättningen vara den lagligt rätta gränsen framför markeringar i fält anses helt rätt väg att gå i dagens samhälles digitaliserade värld.

Det finns en risk att koordinater som inte stämmer överens med fysiska gränsmarkeringar kan uppfattas som opålitliga eller otrovliga. Om det förekommer en skillnad mellan de koordinatbaserade fastighetsgränserna och de faktiska gränsmarkeringarna, kan detta skapa osäkerhet om gränsernas riktighet och leda till tvivel om deras juridiska giltighet.

Allmänna synpunkter

I rapporten på sidan 299 anges att sökande skall inkomma med ny ansökan om man inte vill involvera grannar i en gränsbestämning. För den vanliga fastighetsägaren är det inte rimligt att begära att denne skall vara insatt i det tekniska avseende en gränsbestämning så att denne skall förstå att fler fastighetsgränser dras in i förrättningen. Ansökan bör rimligen endast behöva justeras om fastighetsägaren verkligen har ett behov av att dra in fler fastigheter i förrättningen.

På sid 300, andra stycket, första meningen står att särskild gränsutmärkning är det enda förfarande som kan användas för att skapa nya och rättsligt gällande bevis för hur en gräns sträcker sig. Detta torde inte vara korrekt.

På sidan 307, figur 16.5, bör det vara med en informationstext att gränsen i mitten är ny.

På sidan 309, det är bra att en ledningshavare kan ta förrättningskostnader för utmärkning som skett på fastighetsägarens begäran.

Direkta synpunkter

Utredningen saknar en redogörelse om fastighetsgränsernas avvikelse är i samband med att gränsen bara koordinatbestäms utan en utsättning. Då torde avvikelsen vara mindre än 0,025m och bli noll. Lantmäteriet har idag inget bra sätt att redovisa en avvikelse av noll i deras kartsystem. Lantmäteriet har idag i den digitala registerkartan gjort körningar och de fått satt koordinatnoggrannheter som inte stämmer. Förslagsvis så borde de, med de koordinatbestämda gränserna med en noggrannhet om 0,025m, inte ange någon avvikelse alls för att på ett enkelt sätt hålla isär sitt dåliga material från det som nu komma skall. På skogfastighetsgräns som inte kräver samma noggrannhet men ändå har koordinatbestämts sätts en angivelse om den avviker från noggrannheten 0.025m. Men det är inte det som efterfrågas i utredningen.

Själva benämningen ”koordinatbestämda fastighetsgränser” känns felaktig. Askersunds kommun förstår problematiken runt namnsättningen för att kunna hålla isär begreppen. Men själva ordet bestämning används av lantmäteriet när något är oklart. I detta fall skall det användas trots att gränsen

aldrig varit oklar utan användas direkt såsom en del i det första tillskapandet av gränsen. Det framstår felaktigt. En alternativ benämning skulle kunna vara "koordinatbaserade fastighetsgränser". "Koordinatbaserade fastighetsgränser" är en mer tydlig benämning än "koordinatbestämda fastighetsgränser". Detta eftersom termen "koordinatbaserade" bättre förmedlar att gränserna definieras eller baseras på koordinater. En tydligare benämning skulle minska risken för missförstånd.

Askersunds kommun skulle hellre se att lantmäterimyndigheten övergick till "koordinatbestämda fastighetsgränser" i samband med övrig fastighetsbildning som ett naturligt krav i samband med fastighetsbildningen och om det stod som en egen förrättningsåtgärd kallades för "särskild koordinatbaserad fastighetsgräns".

Att lagtexten uppdateras med "ska" och liknande för att moderniseras ses som positivt men borde kunna göras utan att det är med i betänkandet.

Vi är tveksamma inför att införa ett krav att fastighetsgränserna skall koordinatbestämmas innan granskning skall ske som regel. Ett flertal detaljplaner vinner inte laga kraft och antas aldrig. Kostnaderna för att koordinatbestämma i samband med granskning som regel borde istället göras så att en justering av detaljplanen var enklare att genomföra när man faktiskt vet om detaljplanen vinner laga kraft.

Vi uppfattar att anledningen till att koordinatsättningen av tredimensionella fastigheter inte berörs i lagförslaget är för att detta redan är reglerat. I annat fall bör detta tillföras.

Vi ser en risk med att överenskommelsen om koordinatbestämning blir godtycklig för att parterna vill undvika dyra lantmäterikostnader. Sannolikt är detta inte fallet eftersom det verkar som att det endast ska göras när gränspunkterna redan är koordinatsatta med samma noggrannhet. Då känns det något onödigt att åtgärden ska behöva göras.

Askersunds kommun

Caroline Dieker (M)
Kommunstyrelsens ordförande